

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně
ve věci žalobkyně
zastoupené
advokátem se sídlem , proti
zalovanému Obec Velká Dobrá, IČO: 00235083, se sídlem obecního úřadu Karlovarská 15,
273 61 Velká Dobrá, zastoupeného advokátem se sídlem
za účasti vedlejšího účastníka na straně žalovaného
o náhradu majetkové újmy ve výši 5,180.000,- Kč s příslušenstvím, o odvolání žalobkyně
proti rozsudku Okresního soudu v Kladně ze dne 17. 5. 2017, č. j. 7 C 34/2016-243,

t a k t o:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně se ve výroku III. mění tak, že výše náhrady nákladů řízení vedlejšího účastníka činí 254,- Kč; jinak se rozsudek soudu prvního stupně potvrzuje.
- II. Žalobkyně je povinna zaplatit žalovanému náhradu nákladů odvolacího řízení 7.095,- Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám advokáta;
- III. Žalobkyně je povinna zaplatit vedlejšímu účastníku na straně žalovaného náhradu nákladů odvolacího řízení 36,- Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í:

Rozsudkem Okresního soudu v Kladně (dále jen „soud prvního stupně“) ze dne 17. 5. 2017, č. j. 7 C 34/2016-243 byla zamítnuta žaloba, kterou se žalobkyně domáhala stanovení povinnosti žalovanému zaplatit jí 5,180.000,- Kč se zákonným úrokem z prodlení od 15. 10. 2015 do zaplacení (výrok I.), žalobkyni byla stanovena povinnost zaplatit

žalovanému náhradu nákladů řízení 24.872,76 Kč (výrok II.) a vedlejšímu účastníku 2.541,- Kč (výrok III.). Soud prvního stupně takto rozhodl poté, co uzavřel, že žalovaný neporušil žádnou povinnost, z níž by bylo možno dovodit nesprávný úřední postup při vydání nezákonného rozhodnutí, a pokud žalobkyně tvrdí, že byt' řádným postupem žalovaného byla snížena hodnota jejich pozemků, pak žalobkyni nevznikly žádné prokazatelné náklady, které by vynaložila na přípravu stavby. Znalecký posudek posuzující tržní hodnotu nemovitosti není přesvědčivý, když ani nejnižší znalec určená snížená hodnota není nižší, než za kterou byl pozemek nabyt.

Proti tomuto rozhodnutí podala včasné odvolání žalobkyně. Žalobkyně namítá, že kupní cena 83.600,- Kč, za kterou žalobkyně spolu se svým manželem pozemky nabyly v roce 1998, se nemusí rovnat tržní hodnotě v té době a tato kupní cena nevypovídá nic o hodnotě pozemků v roce 2015, kdy došlo ke zrušení zastavitelnosti pozemků. Částka 103.000,- Kč, jako hodnota pozemků, byla stanovena v rámci dědického řízení pro účely dědictví, a nikoli pro definici hodnoty pozemků ve vztahu k jejich zastavitelnosti, a sloužila pouze k vyměření poplatků za dědické řízení. Soud prvního stupně dovozuje, že zrušením zastavitelnosti pozemků v důsledku změny územního plánu k poklesu hodnoty pozemků nedošlo. Dle názoru žalobkyně je nezbytné porovnávat aktuální hodnotu s hodnotou v době bezprostředně předcházející vydání změny územního plánu žalovanou. Soud prvního stupně zjevně opominul principy fungování trhu s nemovitostmi a vývoj cen nemovitostí v období od roku 2008 do roku 2015, když v této době nemovitosti několikanásobně nabyly na hodnotě. Příčiny nárůstu hodnoty pozemků nejsou relevantní pro stanovení výše újmy způsobené žalobkyni v důsledku zrušení zastavitelnosti pozemků, která je určena rozdílem hodnoty pozemků v okamžiku před vydáním územního plánu rušícím jejich zastavitelnost a bezprostředně po něm. Nelze klást k tíži žalobkyně, že hodnota stavebních pozemků v blízkém okolí Prahy se několikanásobně zvýšila. Rozhodující pro posouzení výše újmy způsobené žalobkyni je zrušení zastavitelnosti pozemků, a nikoliv to, že na pozemcích nejsou vybudovány inženýrské sítě. Soud prvního stupně věc rovněž nesprávně právně hodnotil, pokud při úvaze nad aplikací ustanovení čl. 11 odst. 4 Listiny základních práv a svobod (dále jen „LZPS“) opakovaně uvádí, že možnost tohoto posouzení by vyžadovala určité zaviněné porušení právních předpisů ze strany žalovaného, což je však v přímém rozporu se zněním tohoto ustanovení. Odpovědnost žalovaného za způsobenou škodu, ať již podle ustanovení § 102 odst. 2 stavebního zákona nebo ustanovení článku 11 odst. 4 LZPS je odpovědností objektivní bez ohledu na zavinění. Žalobkyně nesouhlasí se soudem prvního stupně v otázce porušení prevenční povinnosti, když plocha Z38, do níž spadají pozemky žalobkyně, byla do návrhu územního plánu zařazena až v samotné finální fázi projednání. Přestože žalovaný splnil nejspíš veškeré formální požadavky stanovené stavebním zákonem a správním řádem pro doručování, v souladu s prevenční povinností by bylo, pokud by o zařazení pozemků žalovaný vyrozuměl žalobkyni individuálně, což je s ohledem na velikost obce Velká Dobrá možné, aniž by to pro žalovaného představovalo nepoměrně obtíže i náklady. Porušení prevenční povinnosti rozhodně pro vznik újmy žalobkyně se dopustil právě žalovaný. Žalobkyně nesouhlasí se závěrem soudu prvního stupně, že by neprokázala intenzitu a dlouhodobost omezení svého vlastnického práva bez jakékoli své vlastní spoluúčasti na důsledcích, které přijetí nového územního plánu mělo a že tudíž nemůže argumentovat tak intenzivním zásahem do svého vlastnického práva, že by byla zasažena samotná podstata vlastnictví. Takové odůvodnění považuje žalobkyně za nepřipustné a z pohledu ústavních principů ochrany vlastnického práva v demokratické společnosti v roce 2017 za překvapivé. Výklad soudu prvního stupně, že zrušení zastavitelnosti pozemků nepředstavuje takový zásah do vlastnického práva, jehož intenzita přesahuje spravedlivou míru, kterou je žalobkyně povinna nést, považuje za nesprávný. Zrušení možnosti zastavět pozemek, který byl dosud jednoznačně určen k zastavění, představuje zásah do samotné podstaty a smyslu vlastnictví

takového pozemku. Dle názoru žalobkyně splňuje omezení jejího vlastnického práva požadavek intenzity a dobu trvání takového omezení, který stanovil Ústavní soud České republiky v usnesení ze dne 25. 11. 2015, sp. zn. I. ÚS 2152/15. Pokud soud prvního stupně opírá své rozhodnutí o další rozhodnutí Ústavního soudu České republiky, jde o rozhodnutí, která se nedají v dané věci aplikovat, a to ani po jejich zobecnění. Žalobkyně totiž akceptuje skutečnost, že územním plánem může být platně a v souladu se zákonem zasaženo do vlastnického práva jakéhokoliv soukromého subjektu a v takovém případě není pro zrušení územního plánu postupem podle § 101a soudního řádu správního, prostor. Žalobkyně však zastává názor, že takový zásah musí být v případě jeho dostatečné intenzity dotčenému subjektu v souladu s článkem 11 odst. 4 LZPS přiměřeně kompenzován. Pokud žalovaný tvrdí, že ke zrušení zastavitelnosti pozemků přistoupil v návaznosti na vyjádření a stanoviska dotčených správních orgánů zejména z hygienických důvodů, lze se domnívat, že by tak učinil stejně, i kdyby žalobkyně ke změně územního plánu v rámci podala své námítky. Újma by tak žalobkyni pravděpodobně vznikla bez ohledu na její (ne)aktivitu v rámci řízení o pořízení změny územního plánu. Ani další rozhodnutí, na něž odkazuje soud prvního stupně, nejsou přílehlavá. Soud se naopak nedostatečně vypořádal s nálezem Ústavního soudu České republiky ze dne 9. 1. 2008, sp. zn. II. ÚS 268/06, dle kterého pokud chybí jakákoliv z podmínek nuceného omezení vlastnického práva stanovená v článku 11 odst. 4 LZPS, jedná se o protiústavní porušení vlastnického práva, přičemž nucené omezení vlastnického práva, za něž není poskytnuta konkrétní odpovídající náhrada, je možné pouze se souhlasem dotčeného vlastníka. Soud prvního stupně se rovněž nedostatečně vypořádal i s její argumentací, týkající se ústavních nedostatků právní úpravy náhrady za změnu v území obsaženou v ustanovení § 102 odst. 2 stavebního zákona. Soud prvního stupně vnímá nesprávně věcnou podstatu novelizace uvedeného ustanovení účinnou od 1. 1. 2013. Příslušené ustanovení stavebního zákona neobsahuje kompletní výčet možných skutkových zásahů do vlastnického práva, za něž je nutné náhradu poskytovat, přičemž tuto skutečnost kritizoval také Nejvyšší správní soud v usnesení ze dne 21. 7. 2009, č. j. 1 Ao 1/2009-120. Soud prvního stupně v rozsudku rovněž nepřipustně směšuje důvody pro změnu územního plánu s důvody pro zrušení územního rozhodnutí dříve vydaného ve vztahu k pozemkům žalobkyně. Rovněž nesprávně uvádí, že v řízení nebylo prokázáno, že by žalobkyně žádala o výjimku z ochranného pásma dálnice D6, a to i přesto, že žalobkyně v řízení k důkazu předložila například rozhodnutí Dopravního úřadu Kladno ze dne 29. 5. 1997, č. j. Rd 926/97, nebo rozhodnutí Ministerstva dopravy, Odboru pozemních komunikací ze dne 7. 9. 2009, č. j. 624/2009-120-Stps/3, jimiž byla v obou případech výjimka ze zákazu výstavby v ochranném pásmu dálnice D6 povolena. Z tvrzení žalobkyně, že nerealizovala v roce 1998 stavební záměry, mimo jiné z důvodu nedostatku finančních prostředků, soud nedůvodně dovozuje, že by nebyla schopna dodržet podmínku finanční participace na vybudování protihlukových opatření, ani v současné době. Realizace výstavby však byla plánována za pomoci její rodiny, jak ve své výpovědi uvedla před soudem dcera žalobkyně Ing. Šimánková. Žalobkyně upozorňuje, že v obci Velká Dobrá jsou vybudovány obytné stavby v těsné blízkosti dálnice D6, aniž by v těchto místech byla realizována jakákoliv protihluková opatření. Historické stavební záměry žalobkyně, které jsou nyní v důsledku změny územního plánu znemožněny, by splňovaly lepší hygienické podmínky než uvedené stavby. Žalobkyně navrhl, aby odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně změnil tak, že podané žalobě bude vyhověno, případně aby byl rozsudek soudu prvního stupně zrušen a věc vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení.

Krajský soud v Praze jako soud odvolací přezkoumal napadené rozhodnutí dle § 212 a § 212a odst. 1 a 5 o.s.ř. a dospěl k závěru, že odvolání žalobkyně není důvodné.

Soud prvního stupně vyšel z takto zjištěného skutkového stavu:

Žalobkyně společně s manželem zakoupila kupní smlouvou ze dne 12. 12. 1997 pozemky, jejichž je nyní výlučným vlastníkem, a to pozemky parc. č. 912/6, parc. č. 913/2 a parc. č. 929/4 zapsané na LV č. 651 vedeném Katastrálním úřadem pro Středočeský kraj, Katastrální pracoviště Kladno pro k. ú. Velká Dobrá (dále jen „pozemky“). Tyto pozemky původně zamýšleli využít pro výstavbu. Tento záměr nebyl po určitou dobu realizován z důvodu významného navýšení rozpočtu předloženého firmou Freistav a dále také proto, že manžel žalobkyně onemocněl a následně zemřel. Došlo rovněž k časové prodlevě mezi původním záměrem manželů , stavět na dotčených pozemcích, který vycházel z původního územního plánu, a novým rozhodnutím žalobkyně a její dcery pokusit se realizovat výstavbu na základě dohody s developerem, který by využil k samotné výstavbě jejich domu pouze jednoho pozemku a dalších pozemků pro výstavbu řadových rodinných domů, přičemž poskytnutím dalších pozemků by se zčásti kompenzovaly náklady na dům pro žalobkyni a její dceru. Dle územně plánovací informace o podmínkách využití území Magistrátu města Kladna, Odboru výstavby – Oddělení územního rozhodování ze dne 7. 1. 2013, č. j. Výst./4973/12-2/328 byly pozemky zařazeny v území určeném pro plochy se smíšenou venkovskou funkcí, přičemž hlavní funkcí pozemků zařazených v tomto území bylo bydlení v rodinných domech s plochami pozemků, které umožňují pěstitelskou a chovatelskou činnost a výrobní činnost. Dne 25. 3. 2015 nabyl účinnosti nový územní plán žalovaného, jímž bylo funkční využití pozemků změněno na plochy zemědělské – orná půda. Mezi nepřipustné způsoby využití takového území přitom patří zejména činnosti a stavby sloužící rekreaci a krátkodobému pobytu obyvatel, stavby a prostory pro bydlení, ubytování a stravování. Funkční využití jižní části pozemku parc. č. 929/4 bylo určeno jako zeleň ochranná a izolační. Znaleckým posudkem předloženým žalobkyní bylo stanoveno snížení hodnoty pozemků 5,180.000,- Kč jako rozdílu hodnoty těchto pozemků při předpokladu vydání územního rozhodnutí a stavebního povolení oproti využití pouze dle současně platného územního plánu žalovaného. V roce 2008 byly pozemky v rámci dědického řízení po zemřelém manželu žalobkyně ohodnoceny částkou 103.000,- Kč.

Odvolací soud se ztotožňuje se skutkovými závěry soudu prvního stupně s výjimkou toho, pokud soud prvního stupně uzavírá, že nebylo prokázáno, že by žalobkyně žádala o výjimku z ochranného pásma (nyní) dálnice D6. Takový závěr nemá oporu v provedeném dokazování, když účastníci učinili i v odvolacím řízení nesporným existenci rozhodnutí, jimiž bylo rozhodováno o výjimce ze zákazu výstavby v ochranném pásmu, a to rozhodnutí Dopravního úřadu Kladno ze dne 29. 5. 1997, č. j. RD 926/97 a rozhodnutí Ministerstva dopravy ČR, Odboru pozemních komunikací ze dne 7. 9. 2009, č. j. 624/2009-120-STPS/3.

Po právní stránce soud prvního stupně věc posuzoval dle čl. 11 odst. 4 LZPS, dle § 102 odst. 2 zákona č. 183/2006 Sb., v platném znění (dále je „stavební zákon“) a dle zákona č. 89/2012 Sb., v platném znění (dále jen „o.z.“).

Při právním hodnocení je třeba zdůraznit, že žalobkyně v průběhu řízení netvrdila, že by snad změna územního plánu v dané věci představovala nebo byla doprovázena porušením jakékoli právní povinnosti žalovaným. Tvrzení žalobkyně jsou zcela konzistentní, tedy že změnou funkčního určení pozemků územním plánem tyto již nejsou určeny k zastavění a tím došlo k poklesu jejich hodnoty, čímž bylo zasaženo do jejího vlastnického práva. Z obsahu spisu není ani žádné porušení právní povinnosti žalovaným seznatelné.

Nejvyšší soud České republiky vyjádřil v rozsudku ze dne 27. 10. 2015, sp. zn. 25 Cdo 3444/2013 názor, že vydání (změna) územního plánu zastupitelstvem obce je výkonem veřejné správy podle stavebního zákona svěřené do samostatné působnosti obce, a nárok účastníka na náhradu tím způsobené škody, který nepodléhá režimu náhrady škody za změnu

v území podle § 102 odst. 2 stavebního zákona, se posuzuje podle zákona č. 82/1998 Sb. Nárok účastníka, který v občanskoprávním soudním řízení tvrdí, že mu změnou dosavadního nebo nového územního plánu vznikla újma, která není nahraditelná dle stavebního zákona, se neposuzuje dle občanského zákoníku.

Podle § 102 odst. 1 stavebního zákona vlastníkoví pozemku nebo stavby, jehož práva k pozemku nebo stavbě byla územním opatřením o stavební uzávěře omezena a byla mu tím způsobena majetková újma, náleží náhrada a podle odst. 2 téhož ustanovení vlastníkoví pozemku, kterému vznikla prokazatelná majetková újma v důsledku zrušení určení pozemku k zastavění na základě změny územního plánu nebo vydáním nového územního plánu, náleží náhrada vynaložených nákladů na přípravu výstavby v obvyklé výši, zejména na koupi pozemku, na projektovou přípravu výstavby nebo v souvislosti se snížením hodnoty pozemku, který slouží k zajištění závazku. Tato náhrada náleží též vlastníkoví pozemku nebo osobě, která byla před změnou nebo zrušením regulačního plánu anebo před změnou nebo zrušením územního rozhodnutí, územního souhlasu nebo veřejnoprávní smlouvy nahrazující územní rozhodnutí podle § 94 odst. 3 oprávněna vykonávat práva z nich vyplývající, pokud uvedenou změnou nebo zrušením bylo zrušeno určení k zastavění a vznikla mu prokazatelná majetková újma.

Ze shora uvedeného zákonného ustanovení je zřejmé, že náhrada poskytovaná vlastníku dotčeného pozemku dle § 102 stavebního zákona v platném znění je omezena v dané věci na náhradu účelně vynaložených nákladů na přípravu výstavby v obvyklé výši, kdy však takové náklady žalobkyně netvrdí a ani nepožaduje.

V dané věci tak nelze poskytnout žalobkyni náhradu podle § 102 stavebního zákona, kdy vznik dle tohoto ustanovení odškodnitelných nákladů žalobkyně ani netvrdí ani nepožaduje, nelze ji odškodnit podle zákona č. 82/1998 Sb., v platném znění, když zde není žádné nezákonné a ani věcně nesprávné rozhodnutí a nelze ji odškodnit ani podle obč. zák., neboť aplikace obecného právního předpisu byla judikatorně vyloučena shora uvedeným rozhodnutím Nejvyššího soudu České republiky.

Dle čl. 11 odst. 4 LZPS vyvlastnění nebo nucené omezení vlastnického práva je možné ve veřejném zájmu, a to na základě zákona a za náhradu.

K otázce možné přímé aplikovatelnosti čl. 11 odst. 4 LZPS se vyjadřoval Nejvyšší správní soud v žalobkyní opakovaně zmiňovaném rozhodnutí ze dne 21. 7. 2009, č. j. 1 Ao 1/2009-120, který vyjádřil svůj názor k předcházející právní úpravě, dle kterého *pokud tedy zákonodárce výslovně upravuje náhrady jen pro některé myslitelné případy, zatímco o jiných mlčí, nelze než – má-li být naplněn požadavek ústavně konformního výkladu „jednoduchého“ práva – dospět k závěru, že uvedenou náhradu by bylo možno přiznat na základě přímé aplikace čl. 11 odst. 4 LZPS za přiměřeného užití ustanovení § 102 stavebního zákona, čítaje v to i ustanovení o subjektech povinných k výplatě náhrad, o lhůtách a procedurách k jejich poskytnutí a o soudní ochraně.*

V kontextu možné přímé aplikovatelnosti čl. 11 odst. 4 LZPS lze souhlasit se žalobkyní, že ustanovení § 102 stavebního zákona v platném znění také zcela jednoznačně omezuje poskytovanou náhradu oproti náhradám, které stanovil stavební zákon ve znění účinném do 31. 12. 2012, kdy dle ustanovení § 102 odst. 2 stavebního zákona v období do 31. 12. 2012 bylo při splnění dalších podmínek možné docílit náhrady ve výši rozdílu mezi cenou stavebního pozemku sjednanou v kupní smlouvě a cenou obvyklou zjištěnou posudkem znalce pozemku, který není určen k zastavění, v případě, že vlastník tohoto pozemku byl

vlastníkem nebo jej nabyl v době platnosti územního plánu, regulačního plánu nebo územního rozhodnutí jako pozemek určený k zastavění.

Ústavní soud v usnesení ze dne 25. 4. 2017, sp. zn. III. ÚS 1084/15 vyjádřil mimo jiné názor, že *čl. 11 odst. 4 Listiny nelze vykládat jako základní právo na náhradu za jakékoliv omezení vlastnického práva stanovené zákonem, neboť obsah ústavně garantovaného práva vlastnit majetek není bezbřehý a podléhá řadě omezení, jež lze z hlediska ústavní garance považovat za imanentní jeho ústavnímu a potažmo zákonnému vymezení, takže nucené omezení vlastnického práva, jakož i vyvlastnění podle čl. 11 odst. 4 Listiny tak je třeba vztáhnout pouze na určité kvalifikované případy omezení. Mezi znaky takového kvalifikovaného omezení Ústavní soud v tomto stanovisku zařadil omezení vlastnického práva jdoucí nad rámec povinností, které zákon obecně stanovuje pro všechny subjekty vlastnického práva za dodržení principu rovnosti. Jako další podmínku uvedl intenzitu omezení vlastnického práva, jež může být vyjádřena "více faktory, a to především otázkou rozsahu samotného omezení a dále délkou trvání takového omezení, tedy zda se jedná o omezení dočasné nebo trvalé". V odkazovaném stanovisku se Ústavní soud rovněž (byť okrajově) vyslovil k povaze náhrady za omezení vlastnického práva podle čl. 11 odst. 4 Listiny, když uvedl, že "v případě nároku na náhradu za nucené omezení vlastnického práva podle čl. 11 odst. 4 Listiny je třeba posoudit otázku jeho subsidiarity".*

Odvolací soud má za prokázané prostým během věci, že pokud byly pozemky v roce 2013 zařazeny do území určeném pro plochy se smíšenou venkovskou funkcí, přičemž hlavní funkcí pozemků zařazených v tomto území bylo bydlení v rodinných domech s plochami pozemků, které umožňují pěstitelskou a chovatelskou činnost a výrobní činnost a v roce 2015 došlo k změně územního plánu, která mění funkční určení pozemků, pak je zjevné, že k zásahu do majetkové sféry žalobkyně došlo muselo, neboť je významná pouze hodnota pozemků bezprostředně před účinností změny územního plánu a po ní. Je zcela bez významu, jaká byla kupní cena pozemků v devadesátých letech i jaká jejich hodnota byla určena v dědickém řízení v roce 2008.

Jak však uvedl shora Ústavní soud České republiky, právo vlastnit majetek není zcela bezbřehé a podléhá řadě omezení. Žalobkyně již v devadesátých letech zakoupila pozemky přiléhající k silnici, následně rychlostní komunikaci a nyní dálnici. Právě umístění lokality v tehdejší silničním ochranném pásmu rychlostní silnice R6 bylo důvodem, pro který Ministerstvo dopravy nesouhlasilo dne 9. 10. 2013 s návrhem funkčního využití lokality Z38 (kam pozemky žalobkyně patří), které umožňuje umístění objektů podléhajících splnění hygienických limitů a stejný důvod vedl i vedlejšího účastníka, který nesouhlas vyjádřil dne 3. 10. 2013 pod zn. 1531-ŘSD-13-110. Pokud je důvodem změny územního plánu ve vztahu k pozemkům předpokládané zatížení hlukem a imisemi z provozu, jde o postup legitimní a chránící i samu žalobkyni. Nebylo tvrzeno a ani shledáno žádné porušení principu rovnosti ve vztahu k žalobkyni, když postup žalovaného není postupem nesoucím prvky libovůle či zlovolnosti, ale jak správně uzavřel soud prvního stupně naplněním povinností vyplývajících z dalších právních předpisů, zejména ve vztahu k životnímu prostředí a ochrannému pásmu rychlostní silnice.

Územní plán žalovaného není ani neměnný. Dle tvrzení obsaženém ve spisu hodlá žalovaný provést přibližně v roce 2018 revizi územního plánu. Žalobkyně tak bude moci uplatňovat své námitky, když tak při posuzované změně nečinila. Lze souhlasit se soudem prvního stupně, že žalobkyně měla a objektivně mohla o změně územního plánu vědět a mohla uplatnit své námitky, když jí tvrzené důvody, kterými odůvodňuje svou neaktivitu, nelze klást k tíži žalovaného. Nelze po žalovaném ani spravedlivě požadovat, aby nad rámec

zákonných povinností žalobkyni individuálně informoval a zvýhodňoval ji tak oproti ostatní účastníkům správního řízení.

Odvolací soud tedy uzavírá, že nejsou splněny předpoklady ani pro poskytnutí náhrady žalobkyni dle čl. 11 odst. 4 LZPS, když intenzita zásahu do vlastnického práva žalobkyně, důvod zásahu potenciálně chránící i žalobkyni a možná doba trvání zásahu tento postup neodůvodňují.

Ze shora uvedených důvodů tedy odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně ve výroku I. potvrdil dle § 219 o.s.ř.

O náhradě nákladů řízení soud prvního stupně tak, že úspěšnému žalovanému a vedlejšímu účastníku na straně žalovaného přiznal právo na náhradu nákladů řízení dle úspěchu ve věci dle § 142 odst. 1 o.s.ř., přičemž ve vztahu k žalovanému moderoval náklady dle § 150 o.s.ř. Soud prvního stupně svůj postup odůvodnil tím, že majetkové poměry žalobkyně byly důvodem, pro který byla osvobozena od placení soudního poplatku ve výši 90% a další důvody hodné zvláštního zřetele hodné shledal v samotném charakteru sporu, v němž se musel zaměřit na posouzení řady teoretických otázek, nalezení proporcionality mezi soukromým veřejným právem, hledání hranice, při které se rozhodnutí z hlediska proporcionality veřejného a soukromého zájmu má přiklonit na tu či onu stranu a konstatoval, že úplně stejnými postupy by se musel zabývat i při sebenepatrnější výši předmětu řízení a výše uplatněné částky tak byla zcela druhotná. Soud prvního stupně zohlednil, že žalobkyně v průběhu řízení vyjadřovala svůj zájem dohodnout se na směně pozemku, přičemž jí primárně nešlo o vyplacení částky, která byla uvedena v petitu žaloby, ale o realizaci jejího záměru postavit v obci dům.

Odvolací soud se zcela ztotožňuje s tím, že v dané věci je na místě postupovat dle ustanovení § 150 o.s.ř. a náhradu nákladů řízení moderovat s ohledem na zjištěné důvody hodné zvláštního zřetele. Odvolací soud souhlasí s tím, že je třeba přihlédnout k majetkovým, sociálním, osobním a dalším poměrům všech účastníků, kdy na jedné straně je žalobkyně, která je starobní důchodkyní a vdovou v ne zcela uspokojivé finanční situaci, na straně druhé obec podporovaná Ředitelstvím silnic a dálnic ČR. Zároveň sama povaha věci, kdy bylo zasaženo, byť zákonným způsobem do vlastnického práva žalobkyně, odůvodňuje moderaci přiznané náhrady nákladů řízení. Odvolací soud rovněž souhlasí s tím, že jsou zde z pohledu rozhodnutí o náhradě nákladů řízení významné okolnosti vedoucí k uplatnění nároku a postoj účastníků v průběhu řízení. Odvolací soud se však neztotožňuje s tím, jakým způsobem soud prvního stupně náhradu nákladů účastníků moderoval, pokud došlo ke krácení náhrady nákladů řízení žalovaného, nikoliv však vedlejšího účastníka na straně žalovaného. Tento postup zakládá neodůvodněné zvýhodnění některého z účastníků jen proto, že náklady řízení, které by měly být žalovanému přiznány jsou nepoměrně vyšší než náklady vedlejšího účastníka. Takový postup podle názoru odvolacího soudu odporuje zásadě rovnosti účastníků vyjádřené v článku 37 odst. 3 LZPS a v § 18 odst. 1 o.s.ř. Nelze krátit náklady řízení žalovaného s odůvodněním, že by jejich plná výše představovala částku 357.864,78 Kč včetně DPH a ponechat náklady v plném rozsahu vedlejšímu účastníku na straně žalovaného, jenom proto, že činí 2.541,- Kč.

Odvolací soud považuje za odpovídající snížit přiznanou náhradu nákladů řízení úspěšnému žalovanému a vedlejšímu účastníku na straně žalovaného o 90%, když důvody zvláštního zřetele hodné, které byly odvolacím soudem, stejně jako soudem prvního stupně v daném případě shledány.

Výrok III. o náhradě nákladů řízení mezi žalobkyní a vedlejším účastníkem na straně žalovaného tak byl dle 220 odst. 1 písm. a) o.s.ř. změněn a vedlejšímu účastníku na straně žalovaného bylo přiznáno 10% účelně vynaložených nákladů z částky 2.541,- Kč, kterou přiznal soud prvního stupně, byla tedy přiznána částka 254,- Kč. Odvolací soud byl připraven takto postupovat i ve vztahu k náhradě nákladů řízení úspěšného žalovaného, kdy dle tohoto postupu by žalovanému byla přiznána náhrada nákladů řízení před soudem prvního stupně 35.786,- Kč, avšak úspěšný žalovaný navrhoval potvrzení rozsudku soudu prvního stupně, což odvolací soud vyložil tak, že náhradu nákladů řízení nepřiznaných soudem prvního stupně nepožaduje.

O náhradě nákladů odvolacího řízení bylo rozhodnuto dle § 224 odst. 1 o.s.ř. ve spojení s § 142 odst. 1 o.s.ř. a § 150 o.s.ř., když ze shora uvedených důvodů odvolací soud přiznal úspěšnému žalovanému i vedlejšímu účastníku na straně žalovaného 10% účelně vynaložených nákladů.

Žalovanému vznikly v odvolacím řízení náklady spočívající ve dvou úkonech právní služby dle § 7, § 11 odst. 1 písmeno g) a k) vyhlášky č. 177/1996 Sb., v platném znění, po 29.020,- Kč, které představuje vyjádření k podanému odvolání a účast na jednání odvolacího soudu, 2 režijní paušály po 300,- Kč dle § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., v platném znění, a DPH dle § 137 odst. 3 o.s.ř., když právní zástupce žalovaného doložil, že je plátcem této daně, celkem tak základem pro výpočet byla částka 70.954,40 Kč a úspěšnému žalovanému byla přiznána náhrada nákladů odvolacího řízení 7.095,- Kč (po zaokrouhlení).

Vedlejšímu účastníku na straně žalovaného vznikly účelně vynaložené náklady, spočívající v 1 úkonu dle § 151 odst. 3 o.s.ř., § 1 odst. 3 vyhlášky č. 254/2015Sb., v platném znění, který představuje účast na jednání odvolacího soudu a dále DPH dle § 137 odst. 3 o.s.ř. Celkem tak vznikly účelně vynaložené náklady vedlejšího účastníka na straně žalovaného 363,- Kč. Vedlejšímu účastníku na straně žalovaného tak byla přiznána částka 36,- Kč (po zaokrouhlení).

P o u ě n í: Proti tomuto rozhodnutí lze podat dovolání do 2 měsíců od jeho doručení k Nejvyššímu soudu ČR, prostřednictvím Okresního soudu v Kladně. Dovolání je přípustné v případě, že dovolací soud dospěje k závěru, že napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu, nebo která v rozhodování dovolacího soudu nebyla dosud vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně, anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak. Dovolání není přípustné proti rozhodnutí v části týkající se výroku o nákladech řízení (§ 238 odst. 1 písm. h) o. s. ř.). Dovolání nelze podat z důvodu vad dle § 229 odst. 1, § 229 odst. 2 písm. a) a b) a § 229 odst. 3 o. s. ř. (§ 241a odst. 1 o. s. ř.).

V Praze dne 25. října 2017

JUDr. v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení: